

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 96/07

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. apríla 2007 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. M. P., B., zastúpeného advokátom JUDr. P. A., B., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 7 Všeobecnej deklarácie ľudských práv rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 20. januára 2005 č. k. 34 Cb 35/02-110 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 9. novembra 2006 sp. zn. 3 Obo 210/2006 a takto

rozhodol:

Sťažnosť Mgr. M. P. **odmieta** ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. februára 2007 doručená sťažnosť (z 26. februára 2007) Mgr. M. P. (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj porušenie čl. 7 Všeobecnej deklarácie ľudských práv rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) z 20. januára 2005 č. k. 34 Cb 35/02-110 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 9. novembra 2006 sp. zn. 3 Obo 210/2006.

Z obsahu sťažnosti a z príloh, ktoré k nej sťažovateľ pripojil, vyplýva, že krajský súd ako súd prvého stupňa rozsudkom z 20. januára 2005 č. k. 34 Cb 35/02-110 zamietol sťažovateľovu žalobu proti Fondu národného majetku, B. (ďalej len „Fond národného majetku“ alebo „žalovaný“), o zaplatenie 84 266,60 Sk s prísl. Uvedenou žalobou sa sťažovateľ proti žalovanému okrem iného domáhal zaplatenia úrokov z omeškania v súvislosti s vyplatením hodnoty a výnosov dlhopisov Fondu národného majetku podľa § 24 zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 92/1991 Zb.“). Podľa sťažovateľa sa Fond národného majetku dostal do omeškania s plnením svojho peňažného záväzku vyplatiť sťažovateľovi menovitú hodnotu a výnos uvedených dlhopisov. K vyplateniu došlo až po termíne splatnosti uvedených dlhopisov stanovenej v § 24 ods. 6 zákona č. 92/1991 Zb. na 31. december 2000. Žalovaný mal sťažovateľovi zaplatiť sumu 508 380 Sk zníženú o zrazenú daň 15 %. Žalovaný zaplatil prostredníctvom tretích osôb (RM - S. S., a. s., a S. s., a. s.) sťažovateľovi 18. októbra 2001 sumu 68 211,10 Sk a následne 6. decembra 2001 sumu 437 140,60 Sk. Zostávajúca suma 3 028,30 Sk bola podľa žalovaného zrazená z titulu poplatkov za realizáciu platby podľa cenníka RM - S. S., a. s., a S. s., a. s. Sťažovateľ sa domnieval, že žalovaný bol s plnením peňažného záväzku v sume 68 211,10 Sk v omeškaní 291 dní a s plnením peňažného záväzku v sume 437 140,60 Sk v omeškaní 340 dní. Podľa toho vyčíslil sumu žalobou uplatňovaného úroku z omeškania a zároveň si uplatnil právo na zaplatenie zostatku istiny 3 028,30 Sk s prísl. V priebehu konania doplnil sťažovateľ žalobu, žiadajúc pre prípad zamietnutia označených uplatňovaných nárokov zaplatenie pomernej časti výnosu dlhopisov stanovenej vo výške podľa § 24 ods. 4 zákona č. 92/1991 Zb., a to za obdobie od splatnosti dlhopisov do zaplatenia nárokov s nimi

spojených Fondom národného majetku.

Vzhľadom na zamietnutie žaloby súdom prvého stupňa podal sťažovateľ vo veci odvolanie. Najvyšší súd však svojím rozsudkom z 9. novembra 2006 sp. zn. 3 Obo 210/2006 prvostupňový rozsudok krajského súdu z 20. januára 2005 vo veci samej potvrdil.

Sťažovateľ namieta, že: *«...podľa právneho názoru súdu opierajúceho sa o ustanovenie § 24 ods. 11 zákona 92/1991 Zb., podľa ktorého bol Fond národného majetku povinný splatiť dlhopisy vrátane ich výnosu najneskôr do konca roka 2001, nemá v tomto prípade pojem „splatnosť“, uvedený v ustanovení § 24 ods. 6 zákona č. 92/1991 Zb., z právneho ani ekonomického pohľadu ten význam, ako vo všetkých iných prípadoch, kde sa s týmto pojmom operuje, t. j. že v najneskôr v posledný deň splatnosti dlhu, či pohľadávky treba dlh splatiť, či pohľadávku uspokojiť. To podľa názoru súdu znamená, že ak sa v tomto prípade v ustanovení § 24 ods. 6 zákona č. 92/1991 Zb. uvádza že dlhopis je splatný 31. decembra 2000, tak z hľadiska povinnosti dlhopis splatiť v tu stanovenom termíne je toto ustanovenie irelevantné, na druhej strane je však rozhodujúce z hľadiska úročenia dlhopisu v zmysle ustanovenia § 24 ods. 4 zákona č. 92/1991 Zb. a z tohto hľadiska je zase irelevantné ustanovenie § 24 ods. 11 zákona č. 92/1991 Zb., ktoré (ale iba pri posudzovaní omeškania so splatením dlhopisov, nie pri posudzovaní ich úročenia podľa § 24 ods. 4 zákona č. 92/1991 Zb.) posúva termín splatnosti dlhopisov do 31. decembra 2001.*

Na odvolanie sťažovateľa Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom zo dňa 9. novembra 2006, sp. zn. 3 Obo 210/2006, rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil a ako vyplýva z odvodnenia rozhodnutia najvyššieho súdu, tento sa s právnym názorom prvostupňového súdu stotožnil.

Následne, na prelome rokov 2006 a 2007, vystúpil v médiách zástupca Najvyššieho súdu Slovenskej republiky s informáciou, že podľa právneho názoru jedného z dovolacích senátov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bol Fond národného majetku Slovenskej republiky v omeškaní so splnením peňažného záväzku, pokiaľ nevyplatil dlhopisy ich majiteľom dňa 31. decembra 2000, resp. do tohto dňa. Zástupca Najvyššieho súdu Slovenskej republiky tu verejnosť informoval, že dovolací senát najvyššieho súdu vyhlásil

rozsudok, ktorým zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu aj rozhodnutie súdu prvého stupňa, pretože tieto sa opierali o iné, teda nesprávne právne posúdenie. Toto rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nemá sťažovateľ k dispozícii, preto navrhuje, aby ho Ústavný súd Slovenskej republiky obstaral od v úvode označených porušovateľov základného práva, pokiaľ s ním nie je oboznámený, prípadne ho nemá v držbe sám.

(...) konanie súdu alebo iného orgánu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu alebo inú právnu ochranu (pozri Ústavný súd Slovenskej republiky: Zbierka nálezov a uznesení 1993 - 1994. Košice 1995 - str. 49 až 51), v spojení so spomenutou mediálnou informáciou o rozhodnutí dovolacieho senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sťažovateľ konštatuje, že rozhodnutím Krajského súdu Bratislava č. k. 34 Cb 35/05-110, zo dňa 20. 01. 2005, ako aj rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obo 210/2006, zo dňa 9. novembra 2006 bol porušený zákon, čím bolo porušené sťažovateľovo ústavné právo na súdnu a inú právnu ochranu zakotvené v článku 46 Ústavy Slovenskej republiky, v článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a v článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ale aj v článku 7 vete prvej Všeobecnej deklarácie ľudských práv.

Existuje však tiež možnosť, že zákon č. 92/1991 Zb. je napísaný tak, že umožňuje obojaký výklad bez toho, aby došlo k porušeniu jeho vyššie uvádzaných ustanovení. V takom prípade by bolo potom možné konštatovať, že rozhodnutím Krajského súdu Bratislava č. k. 34 Cb 35/05-110, zo dňa 20. 01. 2005 ani rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obo 210/2006, zo dňa 9. novembra 2006 k porušeniu zákona nedošlo. Pokiaľ by tomu tak bolo, je namieste tvrdenie, že prijatím takéhoto zákona a jeho ponechaním v platnosti, došlo a dochádza zo strany Národnej rady Slovenskej republiky k porušeniu základného práva sťažovateľa (nielen sťažovateľa) na spravodlivé súdne konanie zakotvené v článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rovnakú právnu ochranu zakotveného v článku 7 vete prvej Všeobecnej deklarácie ľudských práv. Nemožno totiž hovoriť o spravodlivom súdnom konaní ani o rovnakej právnej ochrane v prípade, ak zákon umožňuje rozhodnúť súdom v rovnakých kauzách a podľa rovnakých zákonných ustanovení diametrálne odlišne, čo sa v tomto prípade, ako vyplýva z vyššie uvedeného, stalo.»

Na základe uvedenej argumentácie sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vo veci „...vydal nález o porušení základného práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a článku 7 veta prvá Všeobecnej deklarácie ľudských práv a rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obo 210/2006, zo dňa 9. novembra 2006, ako aj rozhodnutie Krajského súdu Bratislava č. k. 34 Cb 35/02-110, zo dňa 20. 01. 2005, zrušil a vec vrátil Krajskému súdu Bratislava na ďalšie konanie.

Súčasne sťažovateľ žiada, aby mu Ústavný súd Slovenskej republiky priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100 000,- Sk, nakoľko postup a konanie všeobecných súdov, resp. nejednoznačnosť zákona č. 92/1991 Zb. spochybňujú v očiach sťažovateľa dôveryhodnosť súdov Slovenskej republiky, ako aj dôveru v platné právo Slovenskej republiky“.

Sťažovateľ taktiež požiadal o odloženie vykonateľnosti napadnutých rozsudkov, pretože „...ich prípadným vykonaním by sťažovateľ utrpel majetkovú ujmu zrejme protiprávne“.

II.

Z príloh, ktoré sťažovateľ k svojej sťažnosti pripojil, vyplýva, že krajský súd rozhodujúci o žalobe sťažovateľa v prvom stupni založil výrok svojho rozsudku z 20. januára 2005 č. k. 34 Cb 35/02-110, vo vzťahu k nárokom ktorých sa týka ústavná sťažnosť, na týchto podstatných dôvodoch: „Žalobca sa v žalobe domáhal zaplata 84.266,60 Sk s príslušenstvom z titulu vlastníctva 37 kusov dlhopisov Fondu národného majetku SR emisie každý v menovitej hodnote 10.000,- Sk spolu s výnosom z dlhopisov keď po úhrade 68.211,10 Sk a 437.140,60 Sk ostala neuhradená čiastka 3.028,30 Sk ako aj úrokov z omeškania za dobu od 31. 12. 2000 do doby úhrady čiastok 68.211,10 Sk a 437.140,60 Sk.

Podľa § 24 ods. 4 zákona č. 92/1991 Zb. dlhopis fondu je zaknihovaný cenný papier na meno, ktorý oprávňuje majiteľa tohto dlhopisu na výplatu menovitej hodnoty a výnosom

tohto dlhopisu. Výnos tohto dlhopisu sa určuje vo výške diskontnej sadzby vyhlásenej Národnou bankou Slovenska a platnej ku koncu bežného roka z jeho menovitej hodnoty. Na tieto dlhopisy sa nevzťahuje osobitný zákon. Podľa § 24 ods. 6 citovaného zákona dlhopis fondu vrátane jeho výnosu je splatný 31. decembra 2000. Fond ručí za splatenie dlhopisov podľa odseku 4 svojím majetkom.

Podľa § 24 ods. 11 citovaného zákona Fond národného majetku Slovenskej republiky je povinný dlhopis splatiť osobám uvedeným v odseku 3 a 9, a to najneskôr do konca roku 2001.

Podľa § 559 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorým sa právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným riadi stanovuje, že dlh musí byť splnený riadne a včas.

Podľa § 517 ods. 1 Obč. zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní je v omeškaní. Zákon č. 92/1991 Zb. teda jednak stanovil splatnosť nárokov vyplývajúcich z ustanovenia § 24 ods. 4 zákona. Zároveň poskytol fondu žalovanému lehotu na splatenie osobám, ktoré dlhopis nadobudli a to najneskôr do konca roku 2001. Zo strany žalovaného došlo k splateniu dlhopisov vo výške ich menovitej hodnoty ako aj výnosov spočívajúcich ku dňu ich splatnosti po odpočítaní zrážkovej dane vo výške 15 % po odpočítaní poplatkom spojených s výplatom dlhopisov v dvoch platbách - dňa 18. 10. 2001 sumy 68.553,90 Sk a dňa 6. 12. 2001 sumy 439.337,30 Sk prostredníctvom tretých osôb - RM - S. S., a. s. a S. s. a. s.

Súd konštatuje, že zákon č. 92/91 Zb. v ustanovení § 24 ods. 6 zákona stanovil splatnosť dlhopisov fondu. V ustanovení § 24 ods. 11 ďalej poskytol fondu - žalovanému lehotu na splatenie nárokov podľa § 24 ods. 4 citovaného zákona. Po dobu plynutia tejto lehoty poskytnutej na splatenie sa preto žalovaný nemohol dostať do omeškania. Preto súd návrh žalobcu ohľadom úrokov z omeškania nemohol považovať za dôvodný. (...)

Súd nemohol priznať žalobcovi ani právo na zaplatenie pomernej časti výnosov za obdobie od 31. 12. 2000 do zaplatenia sumy 68.211,20 Sk ku ktorému došlo žalovaným dňa 18. 10. 2001 a sumy 437.140,60 Sk ku ktorému došlo dňa 6. 12. 2001 v pobočkách S. s. a. s., celková výška nároku z dlhopisu bola stanovená v § 24 ods. 4 zákona č. 92/1991 Zb. k tomuto dátumu - t. j. 31. 12. 2000.“

Najvyšší súd v odvolacom konaní na základe odvolania žalovaného rozsudkom z 9. novembra 2006 sp. zn. 3 Obo 210/2006 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej a v odôvodnení svojho rozhodnutia vyslovil: „Predmetom konania je právo žalobcu na zaplatenie sumy Sk 84 266,60 ako úrokov z omeškania, ktoré malo vzniknúť žalobcovi v dôsledku omeškania žalovaného s vyplatením menovitej hodnoty a výnosu dlhopisov, emitovaných žalovaným.

Podľa § 24 ods. 4 zák. č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov dlhopis fondu je zaknihovaný cenný papier na meno, ktorý oprávňuje majiteľa tohto dlhopisu na výplatu menovitej hodnoty a výnosu tohto dlhopisu. Výnos dlhopisu sa určuje vo výške diskontnej sadzby vyhlásenej Národnou bankou Slovenska a platnej ku koncu bežného roka z jeho menovitej hodnoty. Na tieto dlhopisy sa nevzťahuje osobitný zákon, t. j. zákon č. 530/1990 Zb. o dlhopisoch v znení neskorších predpisov.

Žalobca má za to, že žalovaný sa dostal do omeškania s vyplatením menovitej hodnoty a výnosu dlhopisov vzhľadom na ust. § 24 ods. 6 uvedeného zákona, ktoré stanovuje, že dlhopis podľa odseku 4 vrátane jeho výnosu je splatný 31. decembra 2000. Fond ručí za splatenie dlhopisov podľa odseku 4 svojim majetkom.

Podľa odseku 11 dlhopis podľa odseku 4 vrátane jeho výnosu je fond povinný splatiť osobám uvedeným v odsekoch 3 a 9, a to najneskôr do konca roka 2001. Žalovaný menovitú hodnotu a výnosy dlhopisov splatil podľa žalobcu až po uplynutí zákonom stanoveného termínu splatnosti v zmysle § 24 ods. 6 uvedeného zákona, čím sa dostal do omeškania, z ktorého dôvodu vzniklo žalobcovi právo na zaplatenie predmetných úrokov z omeškania.

Pre zistenie opodstatnenosti žalobcom uplatneného nároku je potrebné posúdiť, či sa žalovaný s platením dlhopisov vrátane ich výnosov po lehote uvedenej v § 24 ods. 6 uvedeného zákona, t. j. po 31. decembri 2001, ale v lehote stanovenej v odseku 11 uvedeného zákona, t. j. do 31. decembra 2001, dostal do omeškania s platením peňažného záväzku.

Súd prvého stupňa správne skonštatoval, že uvedené ustanovenia zákona je potrebné vykladať v ich vzájomnej súvislosti. V § 24 ods. 6 je stanovená splatnosť dlhopisu, pričom v odseku 11 zákon stanovuje lehotu, v ktorej je žalovaný povinný najneskôr splatiť osobám uvedeným v odsekoch 3 a 9 dlhopis, vrátane jeho výnosu. Keďže žalovaný splnil svoje

záväzky pred uplynutím lehoty, stanovenej v § 24 ods. 11 zák. č. 92/1991 Zb. v znení neskorších predpisov, nemohol sa dostať do omeškania a žalobcovi preto nevzniklo právo na vymáhané úroky z omeškania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa taktiež stotožnil s názorom súdu prvého stupňa o nedôvodnosti práva žalobcu na zaplatenie pomernej časti výnosov v sume Sk 34 526,40, ktoré právo žalobca uplatňuje alternatívnym petitom. Súd prvého stupňa pri posudzovaní tohto práva žalobcu správne poukázal na ust. § 24 ods. 4 zák. č. 91/1992 Zb., z ktorého v spojení s ods. 6 a ods. 11 je zrejmé, že žalovaný postupoval správne, keď vyplatil žalobcovi dlhopisy s ich výnosmi určenými ku dňu 31. 12. 2000.“

III.

3.1 Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa § 24 ods. 4 zákona č. 92/1991 Zb. dlhopis fondu je zaknihovaný cenný papier na meno, ktorý oprávňuje majiteľa tohto dlhopisu na výplatu menovitej hodnoty a výnosu tohto dlhopisu. Výnos tohto dlhopisu sa určuje vo výške diskontnej sadzby vyhlásenej Národnou bankou Slovenska a platnej ku koncu bežného roka z jeho menovitej hodnoty. Na tieto dlhopisy sa nevzťahuje osobitný zákon.

Podľa § 24 ods. 6 zákona č. 92/1991 Zb. dlhopis podľa odseku 4 vrátane jeho výnosu je splatný 31. decembra 2000. Fond ručí za splatenie dlhopisov podľa odseku 4 svojím majetkom.

Podľa § 24 ods. 11 zákona č. 92/1991 Zb. dlhopis podľa odseku 4 vrátane jeho výnosu je fond povinný splatiť osobám uvedeným v odsekoch 3 a 9, a to najneskôr do konca roka 2001.

3.2 Predmetom konania pred ústavným súdom nie je posúdenie sťažovateľom uplatnenej pohľadávky ako celku, ale námietka sťažovateľa, že právny záver najvyššieho súdu v odvolacom konaní v predmetnej veci týkajúci sa výkladu ustanovení § 24 zákona č. 92/1991 Zb. porušuje sťažovateľom označené práva podľa ústavy, listiny a dohovoru.

Sťažovateľ namietal, že po rozhodnutí najvyššieho súdu v jeho veci spôsobom uvedeným v II. článku tohto rozhodnutia, mal jeden z jeho dovolacích senátov na základe uplatnenia mimoriadneho opravného prostriedku - dovolania - dospieť v obdobnej veci k opačnému právnomu názoru (teda, že Fond národného majetku bol v omeškaní, pokiaľ nevyplatil majiteľovi dlhopisov podľa § 24 zákona č. 92/1991 Zb. nároky s nimi spojené dňa 31. decembra 2000, resp. do uvedeného dňa), pričom rozsudkom dovolacieho senátu najvyššieho súdu v uvedenej veci malo byť zrušené rozhodnutie prvostupňového súdu aj odvolacieho súdu „*pre nesprávne právne posúdenie*“. Sťažovateľ spomínané rozhodnutie dovolacieho senátu najvyššieho súdu bližšie neoznačuje, odkazuje iba na bližšie nešpecifikované vystúpenie „*zástupcu*“ najvyššieho súdu „*v médiách*“ na prelome rokov 2006 a 2007.

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti vyslovil, že k imanentným znakom právneho štátu patrí neodmysliteľne princíp právnej istoty (napr. PL. ÚS 36/95), ktorého súčasťou je aj požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95, II. ÚS 80/99). Uviedol taktiež, že súčasťou základného práva všetkých vlastníkov na „rovnaký zákonný obsah a ochranu“ vlastníctva v zmysle čl. 20 ods. 1 ústavy je požiadavka, aby súdne konanie, v ktorom o ochranu tohto základného práva ide, dôsledne rešpektovalo (s poukazom aj na čl. 152 ods. 4 ústavy) ústavné princípy právnej istoty, rovnosti a zákazu diskriminácie. V prípadoch, keď sa všeobecný súd pri rozhodovaní o majetkových právach účastníkov civilného konania dôsledne označenými ústavnými princípmi neriadil, pretože sa v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia nevyrovnal s ustáleným odlišným právnym názorom vysloveným v iných rozhodnutiach všeobecných súdov týkajúcich sa skutkovo a právne obdobných prípadov, vyslovil ústavný súd porušenie základného práva dotknutého účastníka takéhoto konania podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, prípadne porušenie práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru (napr. III. ÚS 328/05).

V posudzovanom prípade však nejde o prípad, v ktorom by sa najvyšší súd pri rozhodovaní v právnej veci sťažovateľa (v rámci odvolacieho konania) bez uvedenia

dostatočných a relevantných dôvodov odchytil od ustálenej judikatúry všeobecných súdov v obdobných prípadoch. Práve naopak, z odôvodnenia rozsudku krajského súdu z 20. januára 2005 č. k. 34 Cb 35/02-110 vyplýva, že to bol žalovaný (Fond národného majetku) a nie sťažovateľ, kto v rámci argumentácie na podporu svojich názorov poukazoval na „rozhodnutia (...) vydané súdmi v iných obdobných prípadoch“ (str. 2 rozsudku). Z tvrdenia právneho zástupcu sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom následne vyplýva, že k vysloveniu odlišného právneho názoru na právne otázky významné aj v jeho veci došlo až po vynesení rozsudku najvyššieho súdu z 9. novembra 2006 sp. zn. 3 Obo 210/2006.

Z ústavnej kompetencie súdov interpretovať a aplikovať zákony vyplýva aj ich oprávnenie dopĺňať a rozvíjať existujúcu judikatúru ohľadne relevantných právnych otázok v prerokúvaných veciach. Nemožno namietat' proti tomu, aby judikatúra súdov v konkrétnych prípadoch upresňovala a dopĺňala objasňovanie obsahu a zmyslu zákona za podmienky, že dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, možno rozumne zahrnúť pod zákonné znaky právnej normy aplikovanej na konkrétny prípad (obdobne napr. III. ÚS 271/05).

V tejto súvislosti považuje ústavný súd za potrebné poznamenať, že mu neprislúcha zjednocovať in abstracto judikatúru všeobecných súdov a suplovať tak poslanie, ktoré je podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)] zverené práve najvyššiemu súdu (resp. jeho plénu a kolégiám), keď mu okrem iných priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (mutatis mutandis I. ÚS 17/01, IV. ÚS 267/05, III. ÚS 284/05, III. ÚS 346/05 - uznesenie o predbežnom prerokovaní zo 7. decembra 2005).

V kontexte uvedených ústavných kritérií posudzoval ústavný súd sťažnosť sťažovateľa a zároveň vychádzal zo skutočnosti, že súdne rozhodnutie je záväzné vždy iba v konkrétnej veci, pričom predmetom posúdenia ústavným súdom z hľadiska ochrany ústavnosti je v danom prípade iba rozsudok krajského súdu z 20. januára 2005

č. k. 34 Cb 35/02-110 v spojení s rozsudkom najvyššieho súdu z 9. novembra 2006 sp. zn. 3 Obo 210/2006.

3.3 Argumenty sťažovateľa týkajúce sa Národnej rady Slovenskej republiky ako zákonodárneho orgánu, resp. možnosti rôznorodého výkladu § 24 zákona č. 92/1991 Zb. a z toho vyplývajúceho možného nesúladu niektorých ustanovení uvedeného zákona s čl. 46 ods. 1 ústavy, s čl. 36 ods. 1 listiny a s čl. 6 ods. 1 dohovoru, by ústavný súd mohol zvažovať in abstracto v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy. V prípade individuálnej sťažnosti fyzickej osoby v konaní pred ústavným súdom podľa čl. 127 ústavy môže ústavný súd posudzovať iba ústavnú konformnosť konkrétneho výkladu právnej normy použitého orgánom verejnej moci v sťažovateľovej veci, v súvislosti s ktorou namieta porušenie svojich základných práv alebo slobôd.

3.4 Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 7 Všeobecnej deklarácie ľudských práv je potrebné uviesť, že vzhľadom na to, že Všeobecná deklarácia ľudských práv nebola vyhlásená podľa čl. 7 ústavy ani podľa § 1 a § 4 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 1/1993 Z. z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, nemá tento dokument povahu prameňa práva Slovenskej republiky, ale len povahu politického dokumentu. Predmetom konania preto nemôže byť sťažnosť sťažovateľa v tej časti, v ktorej namieta porušenie práva deklarovaného medzinárodným dokumentom, ktorý nemá povahu prameňa práva (obdobne napr. II. ÚS 18/97, I. ÚS 176/03, I. ÚS 18/06).

3.5 Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o namietaných porušeníach základných práv a slobôd sťažovateľa podľa ústavy alebo príslušnej medzinárodnej zmluvy je v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy daná v prípade, ak je vylúčená právomoc všeobecných súdov rozhodovať v konkrétnej veci a poskytnúť tak ochranu označeným základným právam alebo slobodám sťažovateľa, porušenie ktorých namieta (III. ÚS 181/04).

Sťažovateľ sa ochrany svojich práv vo vzťahu k napádanému rozsudku krajského súdu z 20. januára 2005 č. k. 34 Cb 35/02-110 mohol podľa zákona účinne domáhať a aj sa domáhal využitím opravných prostriedkov (odvolania) v občianskom súdnom konaní.

V tomto kontexte bol najvyšší súd súdom oprávneným poskytnúť ochranu základným právam sťažovateľa, porušenie ktorých namieta v sťažnosti podanej ústavnému súdu, v dôsledku čoho je právomoc ústavného súdu (s ohľadom na znenie čl. 127 ods. 1 ústavy) bezprostredne vo vzťahu k rozsudku krajského súdu z 20. januára 2005 vylúčená.

Ústavný súd sa preto v rámci predbežného prerokovania sťažnosti zaoberal otázkou, či obsah odôvodnenia napádaného rozsudku najvyššieho súdu z 9. novembra 2006 sp. zn. 3 Obo 210/2006 opodstatňuje prijatie sťažnosti na ďalšie konanie vo vzťahu k sťažovateľom formulovanej požiadavke na ochranu ústavnosti v rozsahu ním označených práv podľa ústavy, listiny a dohovoru, teda, či účinky výkonu právomoci najvyššieho súdu v súvislosti s jeho rozhodnutím o odvolaní sťažovateľa sú zlučiteľné s ústavnými limitmi vyplývajúcimi zo sťažovateľom označeného základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie. V rámci tohto posúdenia však ústavný súd prihliadal aj na dôvody uvedené v odôvodnení rozsudku krajského súdu z 20. januára 2005, pretože odvolací súd sa s nimi stotožnil a poukázal na ne.

3.6 Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Z uvedeného ústavného vymedzenia postavenia a kompetencií všeobecných súdov a ústavného súdu v Slovenskej republike vyplýva, že rozhodovanie v občianskoprávných veciach patrí do právomoci všeobecných súdov. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, usmerňovať vývoj judikatúry všeobecných súdov z hľadiska správnosti výkladu a uplatňovania zákonov (za podmienky rešpektovania

jeho ústavnej konformity), alebo zjednocovať judikatúru všeobecných súdov (čo je kompetenciou práve najvyššieho súdu pozri napr. I. ÚS 17/01, IV. ÚS 267/05).

Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05).

Po oboznámení sa s obsahom rozsudku najvyššieho súdu z 9. novembra 2006 sp. zn. 3 Obo 210/2006 dospel ústavný súd k záveru, že závery najvyššieho súdu v sťažovateľom napádanom rozhodnutí nemožno kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné vo vzťahu k sťažovateľom označeným právam podľa ústavy, listiny a dohovoru.

Dlhopisy Fondu národného majetku vydávané podľa štvrtej časti zákona č. 92/1991 Zb. predstavujú osobitný druh cenných papierov na ktoré sa nevzťahovala všeobecná právna úprava (zákon č. 530/1990 Zb. o dlhopisoch v znení neskorších predpisov), pričom ich účelom bolo predovšetkým zabezpečiť finančné vyrovnanie nárokov osôb zaregistrovaných v rámci tzv. druhej vlny kupónovej privatizácie v súvislosti so zmenou jej koncepcie a s prevodom majetkových účastí fondu na iné osoby (§ 22 ods. 1 a 2 a § 24 ods. 3, 4 a 5 zákona č. 92/1991 Zb.). Išlo teda o osobitné investičné nástroje kapitálového trhu, ktorých právny režim (predovšetkým možnosti nakladania s nimi ako aj práva s nimi spojené) upravovala osobitná právna úprava obsiahnutá v § 24 zákona č. 92/1991 Zb.

So špecifickým účelom a charakterom uvedených cenných papierov súvisí napokon aj veľký objem ich emisie (počet emitovaných dlhopisov), ako aj veľký počet oprávnených osôb, ktorým vznikol nárok na výplatu ich menovitej hodnoty a výnosu.

V danom kontexte interpretoval najvyšší súd text ustanovení § 24 ods. 4, 6 a 11 zákona č. 92/1991 Zb. tak, že stanovenie zákonnej lehoty na vyplatenie nárokov spojených s vlastníctvom dlhopisu (§ 24 ods. 11) obmedzuje právne následky spojené s nastúpením splatnosti dlhopisu (§ 24 ods. 6) pokiaľ ide o okamih vzniku omeškania Fondu národného majetku ako dlžníka tak, že ho odkladá až do uplynutia uvedenej zákonnej lehoty, pričom ostatné následky spojené s nastúpením splatnosti dlhopisu vrátane stanovenia výšky výnosu (§ 24 ods. 4) zostávajú nedotknuté.

Prihliadajúc k už spomenutému špecifickému účelu a charakteru dlhopisov vydaných Fondom národného majetku podľa § 24 ods. 5 zákona č. 92/1991 Zb., k obsahu právnej úpravy obsiahnutej v § 24 zákona č. 92/1991 Zb. a k okolnostiam, v ktorých mala byť táto právna úprava aplikovaná, nemožno konštatovať, že by interpretácia a aplikácia normatívneho textu označených ustanovení najvyšším súdom v posudzovanom rozhodnutí zásadne popierala jeho účel a význam, resp. bola v rozpore s pravidlami formálnej a právnej logiky.

V rámci posúdenia zisteného a ustáleného skutkového stavu najvyšší súd na základe konkrétnych faktov zrozumiteľne a bez zjavných logických protirečení vysvetlil svoje právne závery, ktorými sa stotožnil s právnymi závermi súdu prvého stupňa.

Jeho závery v napádanom rozsudku z 9. novembra 2006 možno považovať z ústavného hľadiska za dostatočné a relevantné, opierajúce sa o konkrétne skutočnosti vyplývajúce z vykonaného dokazovania. Vzhľadom na konkrétne okolnosti nemožno výklad a interpretáciu zákona, ktorú najvyšší súd v danom prípade zvolil, považovať za arbitrárnu, teda zásadným spôsobom popierajúcu znenie právnych noriem aplikovateľných v danej veci.

Ústavný súd sa vzhľadom na uvedené skutočnosti nedomnieva, že by závery najvyššieho súdu v predmetnej veci bolo možné kvalifikovať ako nezlučiteľné so sťažovateľom označenými článkami ústavy, listiny a dohovoru, teda, že by z jeho strany nebola sťažovateľovi poskytnutá súdna ochrana ústavne konformným spôsobom.

Z uvedených dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú.

3.7 Vzhľadom na uvedené skutočnosti rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v danej veci (na odklad vykonateľnosti napadnutých rozsudkov krajského súdu a najvyššieho súdu) stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.